

det forekommer mig at være ikke ringe Trøst for os, hvis den nuværende Tilstand for os udløber paa den Maade, at vi har forøget vor Statsgæld, og der ellers ikke er sket os nogen Ulykke. Jeg ved, at i Øjeblikket har vi allerede forøget vor Statsgæld med henvend 120 Millioner Kroner, hvis dette Lovforslag gaar igennem, hvad jeg efter Forhandlingerne i Dag maa have Lov til at gaa ud fra; men selv om vor Statsgæld forøges med 120 Millioner Kroner, med Hensyn til hvilke vi for Halvdelen Vedkommende allerede er blevet enige om, hvorledes Afdrag og Renter skal dækkes, synes det mig at være en saa forsvindende Ulykke overfor de Ulykker, som drager over Europa i Øjeblikket, at denne Trøst ikke er fattig. Men ganske sikkert kan vi komme til større Forøgelse af vor Statsgæld, og anden Fare kan der ogsaa være til Stede, saa det er for tidligt endnu at prise sig lykkelig. Foreløbig maa jeg sige, at jeg tager mig det ikke saa synderligt nær, ikke just som Finansminister, men som Borger i Landet, hvis virkelig vor Statsgæld ved denne Lejlighed forøges med op mod en Trediedel eller en Fjerdedel. Jeg kan heller ikke tænke mig, at det ærede Medlem i Virkeligheden heri er uenig med mig.

Det er de almindelige Betragtninger, man kan gøre gældende overfor Statslaanet. Nødvendigheden er der, og saa er der kun at tale om, hvorvidt Formen, som Regeringen har valgt, er den rette. Med Hensyn til Beløbets Størrelse gaar jeg ud fra, at ingen kan mene, at det denne Gang er for stort. Det er nødvendigt at være paa den sikre Side, det er nødvendigt, at vi kan se ud over et ikke ringe Tidsrum, 10, 11, 12 Maanedere — hvis Krigen varer —, i hvilke vi er sikrede finansielt. Hvis vi skulde være saa lykkelige, at Krigen opførte inden den Tid, vilde det ikke være nogen Skade til, at Laanet var stiftet saa stort, vi vilde sikkert have Brug for at konsolidere hele vor finansielle Stilling med, hvad der da maatte være tilovers af det Statslaan, som nu skal optages. Det ærede Medlem for Randers Amts 6te Valgkreds nævnedes, at der ikke var blevet laant paa synderlig billigere Vilkaar i andre Lande, og det er rigtigt; vore Nabolande, Norge og Sverige, har ikke laant paa billigere Vilkaar end vi. Spørgsmaalet om udenlandske Laan vil jeg ikke gerne sige noget om nu, fordi det vil komme til Behandling i Udvalget, og det er vist neppe rigtigt, at jeg udtaler mig derom her. Jeg kan kun sige, at ogsaa Overvejelser i den

Retning har der været indenfor Finansministeriet, saa at det ikke er noget nyt Spørgsmaal, som møder mig, naar det nu rejses her.

Det ærede Medlem var enig med mig i, at den Mellemløbet mellem Statsbeviser og Statsobligationer, her var valgt, var den rette, og i saa Henseende har det for mig været afgørende — jeg tror ogsaa, det ærede Medlem nævnedes dette —, at man maatte have et Statsgældsbevis, der varede ud over en ikke ringe Aarrække. Et Tidsrum paa 5 Aar vilde jeg have betragtet som meget for ringe. Men paa den anden Side mener jeg, at om 10 Aar maa man enten være saaledes stillet, at man staar overfor en Situation, hvor man kan laane til billigere Pris, end man kan nu, eller ogsaa saaledes, at man overhovedet kan tage hele den finansielle Stilling under Overvejelse og indrette sig anderledes, end man nu kan. Endelig kunde det ogsaa tænkes, at Staten i den Tid opsparede saa meget, at det Laan, man her gør, kunde være delvis afbetalt, f. Eks. ved Indkøb af Statsgældsbeviser. Det er et Haab, som jeg for Resten mener, man ikke kan begrunde stærkt, thi vor Statshusholdning føres sjældent saaledes, at den foraarsager store Opsparelser. Men naturligvis er der en Mulighed for, at Danmark gaar en meget lysere Periode i Møde, end man i Øjeblikket ved noget om, og saa kunde det tænkes, at Staten virkelig kunde opsparere noget. I alt Fald om 10 Aar kan dette Spørgsmaal om et Statslaan til 60 Mill. Kr. optages paa bedre Maade, end man nu vilde kunne gøre det, hvis man skulde vælge en Form, som strakte sig over en længere Aarrække end de 10 Aar.

Man har i Dag ogsaa rejst det Spørgsmaal, om det var rigtigt for Staten at bruge Bankerne som Mellemmænd ved denne Lejlighed. Jeg mener overhovedet, at det er rigtigt, at Staten benytter Bankerne. Dertil er Bankerne. Det er meget sandt, at man i Efteraaret kunde udstede Statsgældsbeviser for 5 Mill. Kr. og endnu en Gang kunde udstede saadanne Beviser for 5 Mill. Kr., fordi de følte som en Art Pengesedler og i Virkeligheden ogsaa var Pengesedler, der bar Rente, hvilket naturligvis fristede Publikum. Det var for mig det afgørende, at Publikum blev saaledes fristet, at Laanet straks blev optaget og Statsgældsbeviserne stærkt søgte. Men hvor det gælder et saa stort Laan som det her foreliggende, vilde jeg finde det mindre rigtigt, om Staten direkte skulde henvende